

Asia: STM082:00/2018, STM/3925/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laieksi lääkelain ja apteekkiverolain muuttamisesta, luonnos muistioksi lääketaksasta annetun asetuksen muuttamisesta ja arviomuistio itsehoitolääkkeiden saatavuudesta ja saatavuuden parantamisesta eri malleilla

Luonnos hallituksen esitykseksi ja lääketaksa-asetus

Lääkkeiden hintaa koskien sallittaisiin itsehoitolääkkeiden hintakilpailu pienentämällä valmisteiden toimittamisesta saatavaa apteekin katetta. Ehdotuksen mukaan eräille itsehoitolääkkeille asetettaisiin enimmäishinta. Tästä olisi kuitenkin poikkeuksia: lisäneuvontaa vaativat lääkkeet, kipulääkkeet lukuun ottamatta ulkoisesti käytettäviä valmisteita, yskänlääkkeet ja eräät ummetus- ja ripulilääkkeet. Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Enimmäishinta itsehoitolääkkeille on hyväksyttävissä, sen sijaan hintakilpailu vain apteekin marginaalista ei ole hyväksyttävissä.

Perustelut: Vaarana on, että lääkeyritykset nostavat itsehoitolääkkeiden tukkuhintaa merkittävästi, jolloin apteekin mahdollisuudet alennuksiin asiakkaalle pienenevät, eikä asiakkaalle synny tavoiteltua etua. Hintakilpailu voi toteutua suurissa kaupungeissa, mutta ei haja-asutusalueilla. Tämä synnyttää epätasa-arvoa asiakkaiden välillä erityisesti alemman toimeentulotason alueille.

Apteekit ovat polarisoituneet jo nyt. Itsehoitolääkkeet luovat tällä hetkellä erittäin monen apteekin toiminnan taloudelliset edellytykset, joten niitä ei tulisi tällä menettelyllä tietoisesti heikentää.

Apteekkeille tukkuhinnasta annettavat alennukset tulisi samassa yhteydessä sallia - silloin olisi mahdollista syntyä asiakasta hyödyttävää hintakilpailua myös pienillä paikkakunnilla ja apteekkien toimintaedellytykset ja mahdollisuudet investointeihin (vrt. muut esitykset: noutolokerikot, apteekin it-järjestelmät ja digitalisaatio yleensä) sekä valtion apteekkiverokertymä (vrt. esitys taulukon ja maksuperusteiden muuttamisesta) toteutuisivat yhteiskunnan ja päättäjien toivomalla tavalla.

Alennusten ulkopuolelle tulisi rajata esityksessä mainittujen lisäksi terapeuttisiin perustein liikahappoisuuslääkkeistä ns. happosalpaajat, kaikki antibioottivoiteet, yli 1% hydrokortisonia sisältävät voiteet ja suun kautta otettavat hiivatulehduslääkkeet.

Kommenttinne koskien ehdotusta oikaisuvaatimuksen poistamiseksi eräistä apteekkilupia koskevista Fimean päätöksistä.

Samaa mieltä ehdotuksesta.

Luonnoksessa ehdotetaan muutettavan apteekkiverolakia siten, että apteekkiveroasteikkoon lisätään joko uusi ylin liikevaihtoporras tai vaihtoehtoisesti korotettaisiin nykyisen asteikon neljän ylimmän liikevaihtoportaan veroprosenttia.

Kommenttinne koskien ehdotusta.

Mikäli päätös tulee olemaan jompi kumpi yllämainituista, ja laki astuu voimaan kesken vuotta, tulee muutoksen voimaantulon koskea seuraavaa täyttä kalenterivuotta. Näin apteekit voivat paremmin varautua muutokseen sopeuttamalla kassavirtaansa.

Yleiset kommentit koskien luonnosta hallituksen esitykseksi.

-

Arviomuistio itsehoitolääkkeiden saatavuudesta ja saatavuuden parantamisesta eri malleilla

Arviomuistiossa esitellään ja arvioidaan nykyisten apteekkien palvelupisteiden perustamisen helpottamista siten, että jatkossa palvelupisteet perustettaisiin Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimealle tehtävällä ilmoituksella (malli 1). Palvelupisteitä saisi perustaa esimerkiksi kauppakeskitymiin, kauppoihin tai sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden yhteyteen, eikä palvelupisteiden määrää rajoitettaisi.

Kommenttinne koskien mallia 1.

Lääkkeiden saatavuuden helpottaminen tulee toteuttaa apteekkijärjestelmän sisällä.

Palvelupisteiden perustamisen helpottaminen on kannatettava ehdotus, kuitenkin niin, että lääkeinformaation toteutuksesta ja lääketurvallisuudesta tulee huolehtia.

Arviomuistiossa esitellään ja arvioidaan eräiden itsehoitolääkkeiden myynnin laajentamista apteekkien ulkopuolelle myyntilupamenettelyn kautta. Tällöin myyntiluvanhakijat hakisivat itsehoitolääkevalmisteille apteekin ulkopuolella myytävän lääkkeen luokittelua. Ehdotuksen mukaan lääkkeitä myyvän myyntipaikan tulisi hakea Fimealta lupa itsehoitolääkkeiden myyntiin, ja myyntiä valvoisivat Fimea yhdessä maakuntien kanssa.

Kommenttinne koskien mallia 2.

Vastustamme lääkkeiksi luokiteltujen tuotteiden myynnin laajentamista apteekin ulkopuolelle.

Yleiset kommentit koskien arviomuistiota ja näkemykset itsehoitolääkkeiden saatavuuden parantamisesta ja kilpailun lisäämisestä toimialalla.

-

Gostowski Aino
Avainapteekit Oy - Avainapteekit Oy, käytännön apteekkityötä tekevä 200
yksityisen apteekin yhteistyöverkosto.